

I.

БЪЛГАРСКО ТО СТАРОНАРОДНО ВЪРОЙСПОВѢДАНИЕ.

Съхранено въ народни тѣ ни попрѣданыя, приказки, празници, пѣсни, домашни обичаи и обряды, бағаныя, очищенные въ воды и поклоненныя по нѣкои си горски усамены мѣста, избрани дѣрвета, нырища, пещеры и проч. и проч.

Сама та природа е подбудила първаго чловѣка да ишти едно высше отъ себе си сѫщество, кому е отдавалъ створение то мѣра. Първите чловѣци сѫ славили Божество то въ появленыя та природни, а нѣ самы тѣ твары т. е. въ тѣхъ сѫ славили безмѣртни, тѣ начяла, кои то можилѣвѣть и съдержанявѣть; улицетвореная та и многобожие то сѫ послѣдни явленыя въ повѣстностъ тѣ чловѣчества.

УВОДЪ.

Кога то мѣтниме само единъ кратъкъ поглѣдъ на съхранены тѣ и до днѣсь наши народни празници, зборове и на обряды тѣ кои то твори и испълнѣва нашій народъ въ тѣхъ, какъ то н. п. на *Сурвакы* (на новѣ годинѣ), на *Каждени* тѣ или *Баждни* тѣ вечери, *Мръсни* тѣ дни или *Краканцу*, *Бабинъ-день*, *Куковъ-день* и игри тѣ *Кукиры*, *Лада* и *ладуванье* то или *Кумичене* то (св. Лазарь въ християнскій календарь), *Ентовъ-день*; *Мартини* сѫботы, *Двайнайси* петъци, *Русалски* и *Горешлаци* празници и други, до скличваніе то на цѣлѣ годинѣ съ *Коляда* и колядваніе то, кога то, казваме, мѣтниме само единъ кратъкъ поглѣдъ връху тыя стародревни остатки, кои нигдѣ ся не спомянувѣть въ чърковны тѣ узаконены празници, нити сѫ отъ християнскаго вѣка, никакво съмѣнѣние не ни остава, чи то е было старобългарско то наше въройсповѣдание прѣды убръштанье то ни въ християнство то, и чи ные сме имали нашъ особенъ български народенъ мѣсесловъ или календарь, кое ся потвърдѣва и отъ самы тѣ съхранены имяна на мѣсесеци тѣ, какъ то: *Малкы Спичку* и *Голъмъ Спичку*, *Тръванъ*, *Заревъ* и проч.